

Božím přikázáním se řídte s naprostou vírou

→ *Promluva Satja Sáí Báby z 19. října 2004* ←

*Každý musí čelit následkům své karmy.
Kdo způsobil, že netopýři visí
z větví stromu hlavou dolů?
Je to jejich osud.
Podobně nemůže nikdo uniknout
důsledkům své karmy.*

(báseň v telugu)

Studenti!

Karma (osud) nemá nohy, oči ani ústa. Člověk jí však nemůže uniknout. Proto naši předkové prohlašovali, že nikdo nemůže uniknout důsledkům svých činů. *Karma* se neřídí tím, co máte či nemáte rádi. Když se něco stane, není to jen proto, že si tak přejete, a když se podobně něco naopak nestane, není to proto, že si tak nepřejete. *Karma* následuje svou vlastní cestu. Vaše myšlenky a přání způsobují iluzi, že se věci dějí z vaší vůle. Svět je plný tajemství a zázraků. Není ničím jiným než projevem pěti živlů. Během času se mění. Podobně se mění i lidské tělo, které je také stvořeno z pěti živlů. Jedině jeho vnitřní princip je trvalý.

Vtělení lásky!

Pro nikoho není možné, aby šel proti vůli boží. Cesty boží jsou mimo lidské chápání. Bůh může způsobit, že se projeví věci, které ve skutečnosti neexistují. Podobně může z boží vůle zmizet v okamžiku něco, co je před očima. Jak někdo dokáže porozumět takovým tajemným jevům? Pro nikoho není možné, aby si uchoval fyzické tělo navždy. Trvá tak dlouho, jak je mu určeno. Jakmile je jeho účel splněn, zaniká. Nikdo nemá kontrolu nad smrtí. Je stanovena již

v době narození. Den odchodu je v těle zapsán ve chvíli, kdy přichází na svět. Člověk nemůže pochopit, jak funguje vesmír. Zkušenosti každého člověka jsou jedinečné.

Proč visí netopýři z větví hlavou dolů? Tento jev nedokáže nikdo vysvětlit. Kdo je odpovědný za divy a tajemství, které na světě pozorujeme? Vše, co každý musí udělat – kdy, kde a jak – je předurčeno. Člověk nad tím nemá kontrolu. Všechno se děje podle boží vůle a z jeho příkázání. Prvotní povinností člověka je řídit se bezvýhradně božím příkázáním. Vše na světě, ať je to viditelné či neviditelné, se děje podle boží vůle.

Nikdo si nemusí všimnout toho, co říkají druzí, když dojde na to uposlechnout boží příkaz. Boží příkázání musíte plnit do slova a do písmene, aniž byste přidávali jedinou čárku či tečku. Dnes však naneštěstí nikdo nevyvíjí úsilí k porozumění tajemství božího stvoření. Vědci se pyšní, že vyřešili tajemství stvoření, ale skutečnost za tímto jevem doopravdy neprožili. Každé hnutí, které nastane ve vesmíru, je naplněno zázraky. Když se budete dívat pozorně, budete schopni vnímat neviditelnou ruku boží při práci.

Vtělení lásky!

Člověk by se měl řídit božím příkázáním s naprostou vírou a bez jakýchkoliv diskusí pro a proti. Márkandéja se narodil jako dar, který dal Íšvara jeho rodičům. Íšvara se rodičů zeptal, zda chtějí ušlechtilého syna, který bude žít krátce, nebo syna ne tak ušlechtilého, ale s dlouhým životem. Rodiče si vybrali syna ušlechtilého. Narodil se tedy Márkandéja. Měl dobré myšlenky, správné chování a jednání. Íšvara rodičům oznámil, že bude žít jen šestnáct let. Rodiče přesto překypovali štěstím, neboť byli požehnáni ušlechtilým synem.

Plynula léta a Márkandéjovi bylo šestnáct let. Rodiče si připomenuli Íšvarova slova a sklíčil je žal. Matka plakala s myšlenkou na nastávající synovu smrt. Márkandéja nechápal příčinu jejího zármutku a divil se, proč pláče. Jednoho dne našel rodiče ponořené ve smutku. Na otázku mu prozradili, že z boží vůle se blíží jeho smrt a ta je příčinou jejich žalu.

Márkandéja litoval, že neznal Íšvarovu vůli dříve, neboť plýtval drahocenným časem. Již časem plýtvat nechtěl. Vykoupal se, odešel do Íšvarova chrámu a začal se vši upřímností a oddaností zpívat svatou mantru „Šiva pañčákšarí“ (Namah Šivája). V rozjímání nad Íšvarou ztratil sám sebe. Za modlitby neočekával žádnou odměnu. Rozjímání o Bohu považoval za svou prvotní povinnost. Následující den měl být poslední v jeho životě. Zůstal proto v chrámu.

Protože se nevrátil domů, přišli jeho rodiče do chrámu a posadili se u vchodu. Plakali při pomýšlení na nadcházející konec Márkandéjova života. Podle Pánovy vůle opustil Márkandéja svoji smrtelnou schránku v okamžiku, kdy dovršil šestnáctý rok. Jeho rodiče tonuli v moři žalu. Když Márkandéja opustil ve vnějším světě tělo, jeho duše dosáhla Pána Šivy ve světě božském. Pán byl nesmírně potěšen Márkandéjovou upřímnou oddaností. Řekl: „Márkandéjo, dnešek vyznačuje dovršení tvého šestnáctého roku. Přišel jsi ke mně v radostném rozpoložení mysli. Sklonil jsi se před mou vůlí s nespornou vírou a poslušností. Tvoje oddanost mě potěšila.“

Jak Íšvara hovořil k Márkandéjovi, zasáhla Matka Párvatí a zeptala se: „Ó, Pane! Proč ho nepošleš zpět k rodičům, když tak příkladně poslechl tvoje příkázání?“ Íšvara chtěl, aby ho Párvatí doprovodila. Vdechli spolu život do Márkandéjova těla. Když rodiče zpozorovali pohyb v Márkandéjově těle, jejich radost neznala mezí. Ten vstal a řekl: „Drahá matko a otče, Matka Párvatí a Pán Íšvara mě přivedli zpět k životu. Zůstanu s vámi tak dlouho, dokud mne budete potřebovat. Oddávejme se ušlechtilým myšlenkám a konejme dobré skutky. Budu plnit své povinnosti jako váš syn a dělat vám radost.“ Márkandéja se s rodiči vrátil domů. Lidé z vesnice užasli, když se dozvěděli, že Pán Íšvara s Párvatí přivedli Márkandéju zpět k životu. Márkandéja jim pak podrobně vyprávěl, co se dělo v božském světě.

Bůh odpovídá na modlitby oddaných a přichází jim na pomoc jen tehdy, když mají čistá srdce. Ten, kdo má čisté srdce, může dokonce zvrátit boží vůli. Márkandéjův příběh je tomu dostatečným svědectvím. Márkandéja neměl žádná přání. Čas, který dostal, posvětil. Je prvotní povinností oddaných pěstovat ušlechtilé myšlenky a vykonávat svaté činy. Márkandéja se stal nesmrtelným, sloužil svým rodičům a přinesl jim nesmírné štěstí. Za normálních okolností nelze boží vůli zvrátit. Někdy však Bůh vůli změní v odpověď na modlitby oddaného, který je v srdci upřímný a čistý. Oddaný má moc změnit boží vůli. Oddanost není jen v pouhém slovním vyjádření modliteb, člověk by měl mít čisté srdce.

Ádi Šankara se narodil v Kérale v sedmém století po Kristu a mezi lidmi šířil základy všech svatých písem. Tělo opustil již ve 32 letech. Rámánudžáčárja se narodil v jedenáctém století po Kristu a přednášel o účinku božího jména. Tehdy byla oddanost Bohu v úpadku. Díky Rámánudžáčárjovu učení rozvíjeli lidé oddanost a odevzdanost Bohu. Madhváčárja se narodil ve třináctém století a učil o principu *dvaity* (dvojnosti). Také ale tvrdil, že individuální duše (*džíva*) a univerzální duše (*déva*) se od sebe v základu neodlišují.

Spojující princip všech tří filozofických systémů, jak je učil Ádi Šankara, Rámánudžáčárja a Madhváčárja je však jeden a tentýž. Stejný princip *átmana* je přítomen ve všech bytostech. Hovoří se o něm jako o *Íšvaratvĕ* (božství). Boží vtělení, jako Rámu a Kršnu, lze poznat podle jejich božských podob. Každé vtělení má určitou podobu. *Íšvaratva* však žádnou podobu nemá. Představuje princip pravdy, přítomný ve všech bytostech. Odpovídá za stvoření, udržování a rozklad (*sršti, sthiti a laja*). *Íšvaratva*, která nemá určitý tvar, je symbolizovaná *lingamem*. Obvykle se pokládá na vodorovnou základnu, které se říká *panavatta*. Víte, jak vypadá? (V tuto chvíli Bhagaván zakroužením ruky materializoval *lingam s panavattou*).

Pán Íšvara vyzval Márkandéju a jeho rodiče, aby posvětili svůj čas rozjímáním o Bohu. Materializoval *lingam* jako tento a dal jej Márkandéjovým rodičům. Ti svůj život posvětili uctíváním *lingamu*. *Lingam* představuje princip *átmana*, přítomný ve všem. Nikdo nemůže pochopit či ocenit boží moc. Princip *átmana* je neměnný. V souladu s city oddaných může přijmout jakoukoli podobu. *Lingam* není něco, co vytvořil člověk k uctívání. Je přímým projevem božství (*sákšátkára*). Této pravdě velmi dobře porozuměl Márkandéja a jeho otec Mrkanda. Proto uctívali božství v podobě *lingamu*.

Každá živá bytost obsahuje tři aspekty – *sthúlu, súkšmu a káranu* (hrubé, jemné a příčinné). Fyzický tvar představuje hrubohmotný aspekt. Stejný princip božství je přítomný ve všech třech úrovních. Bez vlákna nemůže být látka. Bez stříbra není tác. Bez hlíny nelze vyrobit nádobu. Podobně nemůže být svět bez *brahma* (božství). Bez stvořitele nemůže být stvořený svět. Stvořitele je možné přirovnat k vláknu a stvoření k látce. Stvořitel je vtělením hrubého, jemného i příčinného aspektu. Když rozjímáte o Bohu, měli byste překročit mysl. Pouhým vlastněním vlákna neuděláte látku. Vlákno je třeba tkát. Podobně je nezbytné úsilí a boží milost, abyste dosáhli vytouženého výsledku.

Súkšma šaríra (jemné tělo) je zdrojem, z něhož povstávají naše slova a skutky. Naši studenti zpívají každý den védy. Každá mantra přísluší určité podobě božství. Je nezbytné, aby zpěvák znal všechny mantry. Jestliže chce někdo očistit myšlenky a poznat své pravé Já, měl by si vzít za základ védy. Když přijde na zpívání védských manter, chovají se mnozí studenti jako zloději, jelikož nedokážou této pravdě porozumět. Ten, kdo dělá něco špatně a předstírá nevědomost, je zloděj. Ten, kdo umí zpívat védy a nečiní tak z plna hrdla a upřímně, může být nazván zlodějem taktéž. Védy mohou zpívat všichni studenti, ale někteří se ke zpěvu ostatních nepřipojují. Nepoužívají, čemu se naučili. Vše, co se naučili, si drží pro sebe.

Pozoruji studenty, když zpívají védy. Jelikož se naučili mantry, očekávám, že je budou zpívat. Někteří z nich však zůstávají potichu. Svým způsobem spějí k *vidjá čóratvam* a *daiiva dróham* (krádeži vědění a zradě Boha). Tak se ze vzdělaných stávají zrádci. K *sákšátkáre* (poznání Boha) jsou způsobilí jen ti, kteří zpívají upřímně to, co se naučili.

Když studenti zpívají mantry, připojují se k nim ženy, sedící na druhé straně. Mají také právo zpívat védy. Nikdo jim je nemůže upřít. Jsou ke zpěvu véd inspirované, když vidí zpívat studenty. Sedí tam také mnoho malých dětí. Kdo je naučil védám? Pozorně poslouchaly, když zpívali starší studenti a naučily se védy nazpaměť. Přesto jsou někteří vzdělaní lidé, kteří sedí vedle zpívajících a drží ústa zavřená. Všiml jsem si jich. Jaký má smysl sedět s védskou skupinou a nesnažit se védy naučit a zpívat je? Jsou to velcí zloději. Poslouchají védské zpěvy a nepodílejí se na nich. Aby člověk zažil božství, měl by mantry poslouchat i zpívat.

Védy jsou skutečnou formou boží. Existuje mnoho manter k naklonění *pañčabhút* (pěti živlů). Pět živlů je naším životním dechem. Udržují náš život. Svět je jejich projevem. Lidé však zapomínají projevovat pěti živlům vděčnost. Jaký je to hřích! Plníme si mysl nepotřebnými informacemi a v důsledku toho nectíme pět živlů.

Každý by se měl naučit védy, rozjímat nad nimi a upřímně je zpívat. Nemá smysl se védy jen učit, když je nezpíváte. Někteří lidé mantry zpívají, když jsou zde, ale jsou-li venku, zapomínají na ně. Můžete jít kamkoli, ale mantry byste měli opakovat alespoň v mysli. Neměl by se z vás nikdy stát *vidjá dróhí* (ten, kdo se nechová správně k poznání, kterého nabyt). *Vidjá dróhí* se stane *daiivou dróhí* a nakonec ztratí možnost přijímat boží milost.

Studenti se mohou dopouštět chyb, aniž by o nich věděli. Jakmile si ale chybu uvědomí, neměli by ji opakovat. Ať jste dnes slyšeli kteroukoli mantru, měli byste ji zítra dokázat zazpívat. Když všichni lidé zpívají mantry v jednohlasu a dokonalé harmonii, přímo před vámi se zjeví *brahma*. Naši dávní mudrci a proroci prohlašovali: *Védáhamétam purušam mahántam áditjavarnam tamasah parastáth* (Spatřil jsem Nejvyšší bytí, které září jako milióny sluncí a které je mimo *tamas* – temnotu nevědomosti).

Zvuk véd je velice posvátný. Je chválen jako *šabda brahmamají, čaráčaramají, džjótirmají, vánmají, nitjánandamají, parátparamají, májámají a šrímají* (vtělení zvuku, pohybu a nehybnosti, světla, řeči, věčné blaženosti, dokonalosti, klamu a bohatství). Je povinností každého učit se védy. Pokud to není možné, měl by alespoň zpívat boží jméno. Ať se učíte kteroukoli mantru véd, měli byste

ji zpívat správně. Jinak se je nemusíte vůbec učit. Viděl jsem mnohé chlapce, kteří se zde naučili védy, ale když odjeli do Bengalúru, zapomněli je. Zaspívali jen jednu či dvě mantry, aby potěšili dospělé, kteří je navštívili. Zpívání véd není pro reklamu, ale pro váš vlastní prospěch, abyste prožívali blaženost.

Tři hlediska, tedy *karma*, *upásana* a *džňána* (práce, uctívání a poznání) lze přirovnat ke zpívání, provádění a prožívání blaženosti. Měli byste překročit *vidžňanamaja kóšu* (obal moudrosti) a vstoupit do *ánandamaja kóši* (obalu blaženosti). *Karma* vede k *upásaně*, která vede naopak k *džňáně* (moudrosti). Jakmile jednou dosáhnete *džňány*, budete prožívat mír a blaženost. Všechno závisí na *karmě*. Neměli byste mechanicky zpívat mantry jenom proto, že je zpívají ostatní. Máte je přijmout a zažít.

Proč jíte jídlo? Má zůstat v žaludku? Ne. Přijaté jídlo se musí strávit a jeho výtažek přichází do všech částí těla. Stejně musíte porozumět a přijmout poznání véd a získávat z nich sílu. Ta síla by se měla projevat ve vašich myšlenkách, slovech a skutečích. Měli byste se podílet na šíření véd a dělit se s ostatními o svoji radost. Lidé říkají, že Bůh je všeprostopující. Je přítomen všude v podobě pěti živelů. Každý živel představuje formu božství. Všech pět prvků dohromady vytváří *átman*. Když si tuto pravdu uvědomíte, budete prožívat božskou blaženost.

Vtělení lásky, studenti!

O vše, co jste se zde naučili, se dělte s ostatními. Nestačí, budete-li se o to dělit s ostatními, měli byste vědomosti uvádět do praxe a mít z nich užitek. Doma připravujeme mnoho chutných pamlsků a předkládáme je hostům. Neměli bychom se na nich podílet? Podobně máme strávit znalost véd, kterou jsme nabyli a dělit se o ni s ostatními. Z véd pochází všechny typy poznání. Proto jsou védy velebeny jako *sarva vidžňána sampatti* (pokladnice všeho poznání). Naneštěstí však tento poklad neužíváme správně.

Dělte se o vědomosti, které jste nabyli. Nikdy nezapomínejte na to, co jste se naučili. S upřímným úsilím jistě dokážete dosáhnout *sáksátkáry*. Jak získal *sáksátkáru* Márkandéja? Opakoval mantru *pañčákšarí* až na sebe zapomenul. V důsledku toho se před ním objevil Pán Íšvara a zaplavil ho milostí. Ti z vás, kteří si přejí spatřit Boha, by měli strávit védskou moudrost, kterou nabyli a dělit se o ni s ostatními.

U příležitosti svátku Dasará, v Prašánti Nilajam dne 19. října 2004